

Traducció i Discurs

“La construcció del sentit textual”

Curs 2004-2005

Professores: Montserrat González i Mercè Tricás

L'assignatura té com objectiu presentar la traducció com una operació lingüística i textual de transferència de sentit. Enfocant la construcció del sentit textual com un recorregut que parteix de les formes lingüístiques per abastar amplis fenòmens de macroestructuració textual, es presentaran a l'estudiant les diferents teories que contemplen el procés de traducció des de la unitat textual així com diversos instruments d'anàlisi dels mecanismes traductors als nivells morfosintàctic, semàntic i pragmàtic.

Entre els aspectes objecte d'anàlisi es contemplen:

- Dels signes lingüístics al sentit textual. La contribució al sentit d'instruments microlingüístics: elements deíctics, anafòrics, mecanismes de temporalitat, marques d'enunciació...
- La interacció morfosintàctica, semàntica i pragmàtica: Signes, intencions i relacions de coherència
- Aspectes formals, informatius i intencionals en la construcció del sentit.
- Intertextualitat i mecanismes polifònics.
- Coherència i interpretabilitat: els factors enunciatius, contextuals i culturals.

Programa de l'assignatura.

1. Traduir: Una operació interpretativa

- 1.1. Estratègies interpretatives i processament textual.
- 1.2. Recorreguts interpretatius lineals i holístics.
- 1.3. El text com a reflex d'una representació mental.
- 1.4. Interpretació i construcció de sentit

2. Representació mental i univers discursiu

- 2.1. Valors, creences, identitats i traducció.
- 2.2. El text com a reflex d'una representació mental.
- 2.3. La traducció entre dues cultures i dues representacions
- 2.4. Processos mentals i operacions macro i microtextuals.
- 2.5. Estratègies interpretatives d'ordre cultural: extranjeritzar o domesticar.
- 2.6. El traductor és un mediador.

3. Interpretar les intencions del locutor

- 3.1. La intencionalitat: una activitat cognitiva i lingüística.
- 3.2. Objectivitat i subjectivitat en el discurs
- 3.3. Intencions primàries i secundàries.
- 3.4. De les paraules a les intencions
- 3.5. Interpretar punts de vista
- 3.6. Estratègies per interpretar intencions: explicitar, implicar

4. Coherència i interpretabilitat

- 5.1. Noció de context: situacional, lingüístic, cognitiu
- 5.2. Teoria de la implicatura conversacional (protocols inferencials)
- 5.3. Teoria de la Rellevància: revisió de les màximes de Grice.
- 5.4. Relacions de cohesió i relacions de coherència en el text.

5. Text i marques lingüístiques de coherència

- 6.1. Estructura ideacional i estructura pragmàtica del text.
- 6.2. Models de coherència discursiva.
- 6.3. Relacions de coherència semàntica vs pragmàtica.
- 6.4. Marcadors estructuradors del discurs.
- 6.5. Marcadors inferencials.

6. Argumentació textual i interpretació

- 7.1. Argumentació i sentit.
- 7.2. Teoria de l'Argumentació.
- 7.3. Mecanismes polifònics i interpretació.
- 7.4. Argumentacions internes i externes.
- 7.5. Les relacions semàntiques normatives i transgressores.
- 7.6. Informativitat i argumentativitat.

Referències bibliogràfiques

- AIJMER, K. (1996): *Conversational Routines in English: Convention and Creativity*. London & New York: Longman.
- ANSCOMBRE, J.C. O. DUCROT (1994), *La argumentación en la lengua*. Madrid, Gredos, tra.d J. Sevilla y M. Tordesillas.
- BALLARD, M.(ED.) (1995), *Relations discursives et traduction*. Presses Universitaires de Lille.
- BLAKEMORE, D. (1992): *Understanding Utterances. An Introduction to Pragmatics*. Oxford: Basil Blackwell.
- BRINTON, L.J. (1996): *Pragmatic Markers in English. Grammaticalization and Discourse Functions*. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- BRIZ, A. (1994): Hacia un análisis argumentativo de un texto coloquial. La incidencia de los conectores pragmáticos. In *Verba 21*, Universidad de Santiago de Compostela, pp. 369-388.
- CHEVALIER J.C., DELPORT, M.F.(1995), *Problèmes linguistiques de la Traduction. L'horlogerie de Saint Jérôme*. L'Harmattan, París.
- DELISLE, J. (1993), *La traduction raisonnée*. Université d'Ottawa. Ottawa.
- GONZÁLEZ, M. (2004): *Pragmatic Discourse Markers in Oral Narrative: The Case of English and Catalan*. Pragmatics and Beyond New Series. Volume 122. Philadelphia/Amsterdam: John Benjamins Publishing Company
- GROSZ, B.J. and SIDNER, C.L. (1986): Attention, intentions, and the structure of discourse. *Computational Linguistics* 12 (3).
- HATIM, B., MASON I. (1990), *Discourse and the translator*. Longman.
- STENSTRÖM, A.B. (1994): *An Introduction to Spoken Interaction*. London/N.Y.: Longman.
- TRICÁS, M.(2002), "Del Universo de creencias al texto. Reflexiones sobre interpretación y sentido", en *Cartografías de la Traducción. Del post-estructuralismo al multiculturalismo*. R.Alvarez éd. Ediciones Almar.Salamanca.